

Abstrakt

Daň z příjmů fyzických osob se zaměřením na osvobozená plnění a možnosti snížení daně

Diplomová práce se zabývá problematikou daně z příjmu fyzických osob. Zaměřena je zejména na možnosti snížení daně nebo daňového základu a na osvobozená plnění. Práce je členěna do šesti kapitol. Od obecného pojetí daní přes historický daňový exkurs je první kapitola završena charakteristikou daňového práva.

Druhou kapitolu autorka věnovala dani z příjmu, zejména pak její charakteristice a zákonné úpravě. Právní úprava daní z příjmů je aktuálně obsažena v jediném zákoně, a to v Zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Nebylo tomu ale tak vždy, a proto je žádoucí zmínit i zákonnou úpravu předchozí, která byla naopak značně roztříštěná. Vzhledem k tomu, že výše zmíněný zákon je účinný již téměř třicet let, prošel mnohými právními úpravami většího či menšího rozsahu. Autorka je zmiňuje napříč prací v souvislosti s konkrétní problematikou, případně pro srovnání se starší právní úpravou.

Kapitola třetí se týká teoretického pohledu na daně. Autorka se zde zabývá jak vlastnostmi daní v obecné rovině, tak i vlastnostmi daně z příjmu. V této části práce je pojednáno i o rozpočtovém určení daní, neboť jednou z vlastností daní je jejich odvod do státního rozpočtu. Neméně teoretická je i čtvrtá kapitola, neboť se zabývá funkcemi daní.

Konstrukční prvky daně jsou tématem páté kapitoly, v níž se autorka věnuje jednotlivým prvkům a srovnává názory různých autorů na jejich členění. Vychází z nejčastěji se vyskytujícího názoru, a tedy, že mezi konstrukční prvky daně obecně patří subjekt, objekt, daňový základ a sazba daně. Do podkapitoly „5.3. Základ daně“ jsou zařazeny jednak tzv. „Výdaje uplatněné paušálem“ a „Daň stanovená paušální částkou“, neboť zde se jedná o specifické stanovení daňového základu či daně samotné.

Nosným pilířem práce je šestá kapitola, kde se autorka detailně zabývá jednotlivými možnostmi jak snížit daňový základ či daň samotnou, a to jak v hmotněprávním, tak procesněprávním ohledu, a plněními, které jsou od daně osvobozeny. Vzhledem k tomu, že zákon je mnohokrát novelizován, v důsledku čehož je dosti nepřehledný, bylo nutné jednotlivé instituty nejprve rozdělit do podkapitol, v jejichž obsahu se jim autorka podrobně věnuje. Pro ilustraci, případně pro srovnání s předchozí právní úpravou, autorka zmiňuje konkrétní případy či judikaturu.

V závěru práce autorka hodnotí aktuální právní úpravu, apeluje na její nepřehlednost v důsledku častých legislativních změn. Pro ilustraci a případnou zákonodárnou inspiraci je vnitrostátní právní úprava konkrétních daňových institutů srovnávána se zahraniční nebo starší českou právní úpravou. Autorka ve své práci dochází k nutnosti provedení komplexní novely právní úpravy daní z příjmů a poukazuje na populistické návrhy a politická rozhodnutí vedení tohoto státu, které nepřispívají k právní jistotě daňových subjektů, odrazují podnikatele

od podnikání a v neposlední řadě činí podnikatelské a daňové prostředí méně atraktivním pro zahraniční investory.

Klíčová slova: Daň z příjmů fyzických osob, daňová optimalizace, osvobozená plnění